

ประสิทธิผลการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคประชาคมอาเซียน The Effectiveness of Buddhist Propagation in the ASEAN Community

พระครูปลัดชัยรัตน์ ชยาภาโส (นายกระจำจ) ^๑

บทคัดย่อ

การเผยแผ่พระพุทธศาสนานั้นต้องอาศัยการเผยแผ่เชิงรุกเพื่อให้ผู้ที่ยังไม่เลื่อมใสเกิดความเลื่อมใส และให้ผู้ที่ยังเลื่อมใสแล้วเกิดความเลื่อมใสยิ่งขึ้น การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคประชาคมอาเซียน จึงเป็นโจทย์สำคัญของพุทธบริษัท ๔ ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา ต้องทำหน้าที่ให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจึงต้องอาศัยความศรัทธาเป็นผู้นำทางจิตใจของพุทธบริษัทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกเพื่อความสงบของสังคม

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประชาคมอาเซียน พระสงฆ์ต้องปรับกลยุทธ์การสื่อสารให้ตรงเป้าหมายกลุ่มผู้ฟัง คือเพิ่มทักษะทางภาษาท้องถิ่นเพื่อให้หลักธรรมเข้าถึงประชาชนได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะกับชาวต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ญี่ปุ่น เขมร ลาว เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มในอนาคตพระสงฆ์ต้องศึกษาภาษาท้องถิ่นอันใด อันหนึ่งที่สามารถสื่อสารได้ในระดับดี

คำสำคัญ : การเผยแผ่พระพุทธศาสนา, ประชาคมอาเซียน.

Abstract

The Buddhist propagation should be on the proactive approach to convince those who do not have faith in Buddhism will have it, and those who have already had the faith in Buddhism will gain more admirable. The propagation of Buddhism in the ASEAN community is the burden of monks, nuns, lay-men and lay-women. The propagation of Buddhism depends on the faith as the foundation.

In the Buddhist propagation to ASEAN community, monks have to adjust their communication strategies to meet the target audience, i.e. language skills in local languages and foreign languages such as English, Chinese, Japanese, Khmer, and Lao.

Keywords: Buddhist propagation, ASEAN community

^๑หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

บทนำ

เมื่อพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้แล้วก็เป็นที่น่าสังเกตว่า พระองค์ต้องเสวยวิมุตติสุขถึง ๔๙ วัน ความสุขจากวิมุตติก็จะต้องมีแน่นอน แต่ว่าประการสำคัญผมว่า พระพุทธเจ้าทรงวางแผนแน่ๆ คือ ทรงวางแผนในการที่จะประกาศพระศาสนา ทรงวางแผนที่จะทำงาน เพราะงานครั้งนี้เป็นงานปฏิวัติสังคมเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ ความเชื่อถือของพวกพราหมณ์ฝังรากลึกลงไปเป็นเวลาตั้งหลายพันปีแล้ว การที่จะถอนรากถอนโคนขึ้นมาจะได้อย่างไร คิดว่า พระองค์ทรงวางแผน ๕ พันปี ไม่ใช่วางแผนชั่วคราวคือ ๕ ปี (จันทน์ ทองประเสริฐ, ๒๕๔๗: ๒๓๐-๒๓๑)

เมื่อเสวยวิมุตติสุขภายหลังตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าพร้อมที่จะแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ก็ทรงนึกถึงผู้ที่ควรแสดงธรรมโปรดก่อน เช่น อาหารดาบส กาลามโคตร และอุทกดาบส รามบุตร (วิ.ม. (ไทย) ๔/๑๒/๑๘-๒๐) ทรงเห็นเป็นบัณฑิตฉลาดหลักแหลม มีปัญญา มีรู้สึ้นตาน้อย ถ้าทั้งสองท่านได้ฟังธรรมนี้ ก็คงจะรู้ได้ฉับพลันแต่น่าเสียดายที่ดาบสสองท่านนั้นถึงแก่กรรมไปก่อนหน้านั้น ต่อจากนั้นก็ทรงนึกถึงเบญจวัคคีย์แล้วเสด็จไปที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ทั้งนี้เพราะเบญจวัคคีย์เป็นศิษย์มาก่อน ทรงรู้อุปนิสัยดี ย่อมแสดงธรรมโปรดให้เข้าใจง่ายกว่าผู้อื่น ซึ่งก็สัมฤทธิ์ผลดังนั้น (วิ.ม. (ไทย) ๔/๑๒/๑๘-๒๐)

จากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้า พระองค์ทรงวางแผนในการบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อโปรดเวไนยสัตว์ดังคำวาทที่พระองค์ทรงมอบนโยบายแก่พระสาวก ๖๐ องค์ในการออกเผยแผ่พระพุทธศาสนาว่า “ภิกษุทั้งหลาย เราพ้นแล้วจากบ่วงทั้งปวง ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์ แม้พวกเธอก็พ้นแล้วจากบ่วงทั้งปวง ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์ ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงจาริกไปเพื่อ

ประโยชน์สุขแก่ชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ อย่าไปโดยทางเดียวกันสองรูป จงแสดงธรรมมีความงามในเบื้องต้น มีความงามในท่ามกลาง และมีความงามในที่สุด จงประกาศพรหมจรรย์พร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะบริสุทธิ์ บริบูรณ์ครบถ้วน สัตว์ทั้งหลายที่มีรู้สึ้นตาน้อยมีอยู่ ย่อมเสื่อมเพราะไม่ได้ฟังธรรม จักมีผู้รู้ธรรม ภิกษุทั้งหลาย แม้เราก็จักไปยังตำบลอุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรม.” นี่คือการดำริของพระพุทธเจ้า (วิ.ม. (ไทย) ๔/๓๒/๔๐)

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลนั้น ได้กระทำกันหลายรูปแบบ กล่าวคือการแสดงธรรม (วิ.ม. (ไทย) ๔/๒๐/๒๓) การสนทนาธรรม (ส.ม. (ไทย) ๑๙/๑๐๙/๔๓๔) การแนะนำสั่งสอน (ส.บ. (ไทย) ๑๗/๘๗/๑๕๗) การปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเลื่อมใส (วิ.ม. (ไทย) ๔/๖๐/๓๒) และการตอบปัญหาข้อข้องใจสงสัย (ส.ม. (ไทย) ๑๙/๘๒๗/๔๐๐) โดยที่พระพุทธเจ้าได้ทรงประทานหลักการและเทคนิคในการเผยแผ่ให้พระสาวกยึดถือปฏิบัติเป็นหลักในการแสดงธรรมให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีเหตุผล สัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปโดยลำดับ ชี้แจงให้เข้าใจชัดเจนในแต่ละประเด็นแสดงธรรมด้วยจิตเมตตา โดยมุ่งให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง ไม่แสดงธรรมเพราะเห็นแก่ลาภ สักการะไม่แสดงธรรมยกตนข่มท่านและไม่เสียชื่อเสียงผู้อื่น (อง.ปญจก (ไทย) ๒๒/๑๕๙/๒๖๓) เป็นต้น

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคประชาคมอาเซียนนั้นเป็นอีกความท้าทายของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท ๔ โดยอาศัยประเทศไทยเป็นฐานการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของโลก โดยผู้เขียนขอเสนอการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคประชาคม

อาเซียน เพื่อให้พระพุทธศาสนาได้ดำรงอยู่อย่างมั่นคง

ความเป็นมาของประชาคมอาเซียน

ประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มในการจัดตั้งอาเซียน หรือสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations; ASEAN) ตามกรอบปฏิญญากรุงเทพ เมื่อวันที่ ๘ ส.ค.๒๕๑๐ โดยประเทศผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียนประกอบด้วย ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ รวมทั้งเป็นประเทศหลักประเทศหนึ่งที่ทำแผนงานการเพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้สำเร็จภายในปี พ.ศ.๒๕๕๘ (ค.ศ.๒๐๑๕) พร้อมสมาชิกที่เพิ่มเข้ามาใหม่ในภายหลัง ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา รวมเป็น ๑๐ ประเทศ โดยการลงนามรับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑ มี.ค.๒๕๕๒ ทั้งนี้ ประชาคมที่อาเซียนมุ่งเน้น มี ๓ ประการคือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community; APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community; AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community; ASCC)

จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะขยายครอบคลุมในทุกด้านไม่ว่าจะเป็น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง แรงงาน การศึกษา อุตสาหกรรมภาคธุรกิจและศาสนา วัฒนธรรม ประเทศไทยจำต้องสร้างองค์ความรู้และวางยุทธศาสตร์เพื่อปรับตัวในทุกภาคส่วน ในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต เนื่องจากการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพยากรบุคคล อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลเรื่องการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลับพบว่า คนไทยมีความรู้

เรื่องอาเซียนอยู่อันดับที่ ๘ จากทั้งหมด ๑๐ ประเทศ ต่างจากประเทศลาวที่ประชาชนตื่นตัวเรื่องประชาคมอาเซียนอยู่ในอันดับ ๑ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันนี้ ลาวใช้ความตื่นตัวเรื่องการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนเป็นแรงผลักดันไปสู่การปรับยุทธศาสตร์ประเทศให้เป็นแลนด์ลิงก์ (Land Link) เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของอาเซียน (การรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, ออนไลน์) แนวทางการร่วมอุดมการณ์ในสมาชิกสังคมอาเซียนดีขึ้น ผู้นำประเทศอาเซียนเห็นสอดคล้องกันว่า ทุกประเทศต้องร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงวิธีคิดเพื่อพัฒนา คน สังคม และวัฒนธรรมควบคู่กันไป

ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ของประเทศไทย รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) บูรณาการแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศในการร่วมผลักดันให้เกิดการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการเตรียมการรองรับผลกระทบและแผนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และใช้โอกาสจากความร่วมมือในอาเซียนเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนประกอบกับความตื่นตัวในการรับรู้เรื่องประชาคมอาเซียนที่มากขึ้นในทุกภาคส่วน

การเตรียมความพร้อมและใช้โอกาสจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองและความมั่นคงของอาเซียน และการเชื่อมโยงภายในภูมิภาคทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบและประชาชน จะเป็นการเสริมสร้าง

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
ยกระดับคุณภาพชีวิตและสวัสดิการของประชาชน
ที่ดีขึ้น รวมทั้งสร้างความร่วมมือในการแก้ไข
ปัญหาความขัดแย้งและความมั่นคงในรูปแบบ
ต่างๆ เป็นหลักการสำคัญที่นำมาซึ่งการกำหนด
ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘
โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยเป็นสมาชิกที่
เข้มแข็งและสนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีของ
ประชาชนอาเซียนร่วมกัน” ภายใต้แนวทางการ
พัฒนา ๘ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้าง
ความสามารถในการแข่งขันของสินค้า บริการ
การค้า และการลงทุน มีเป้าหมายในการพัฒนา
ศักยภาพภาคการผลิต บริการ การค้าและการ
ลงทุน เพื่อรองรับการเปิดเสรีและใช้โอกาสจาก
การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตและการคุ้มครองทางสังคม มีเป้าหมายให้
ประชาชนได้รับการคุ้มครองทางสังคมและประกัน
ความเสี่ยง มีสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ที่มั่นคง
และปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานและโลจิสติกส์ มี เป้าหมายในการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานให้มีความเชื่อมโยงและมีขีด
ความสามารถใน การรองรับ พร้อมทั้งมีกฎ
ระเบียบที่อำนวยความสะดวกทั้งการค้าและการ
ลงทุน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ มี เป้าหมายในการพัฒนามาตรฐาน
การศึกษาอาเซียน รวมทั้งทักษะฝีมือและภาษา
กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาแรงงาน/
ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่รัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนากฎหมาย
กฎ และระเบียบ มีเป้าหมายในการปรับปรุง
กฎหมายกฎ ระเบียบที่อำนวยความสะดวกการค้า

การลงทุน และสอดคล้องกับพันธกรณีและข้อตกลง
ต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความ
ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของ
อาเซียน มี เป้าหมายให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าใจ
และตระหนักถึงความสำคัญของการเป็น
ประชาคมอาเซียนโดยมีกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ
ได้แก่ ภาคประชาชน ภาคแรงงาน/ผู้ประกอบการ
และภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การเสริมสร้างความ
มั่นคง มีเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือด้าน
การเมืองและความมั่นคงเพื่อนำไปสู่ภูมิภาคที่มี
บรรทัดฐาน เอกภาพ และสันติภาพร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การเพิ่มศักยภาพ
ของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน มี
เป้าหมายในการพัฒนาเมืองให้มีศักยภาพที่จะ
เชื่อมโยงกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งในด้าน
อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวบริการ การลงทุน และ
การค้าชายแดน

จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ
ประเทศไทยประกอบกับ การก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิ
วัตน์และการทะลักเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก
มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสถาบัน
ทางศาสนา เช่น ปัญหาการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย
ของประชาชน ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด
ของประเทศกลุ่มอาเซียน เนื่องจากเยาวชนเข้าไป
ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจากสาเหตุ ปัญหาสังคม
ครอบครัว การเงิน การขาดความเอาใจใส่ และ
อิทธิพลจากคนรอบข้าง รวมถึงความ
รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ในขณะเดียวกัน องค์การทาง
พระพุทธศาสนา ก็มีปัญหาทางด้านการปกครอง
คณะสงฆ์ กล่าวคือ การบิดเบือนของพระสงฆ์
ขาดความสำรวมมีการ เรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต
การเที่ยวเร่ร่อนเพื่อหาลาภสักการะ การพิกัด
แรมตามบ้านเรือน การปิกกวดในย่านชุมชน การ
นุ่งหม้อไม่เรียบร้อย การเข้าร่วมพิธีสงฆ์โดยไม่ได้รับ

ฎีกา การกล่าวถ้อยคำไม่เหมาะสม การตั้งสำนัก
ทรง การพักอาศัยอยู่ในที่โจคร การเล่นการพนัน
การเสพยาเสพติด การดื่มสุรา ก่อความวุ่นวายใน
สถานที่ราชการ และอื่นๆ และเมื่อมีการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน พระภิกษุสงฆ์จากกลุ่มประเทศ
อาเซียนย่อมมีการเดินทางเข้าประเทศไทยใน
รูปแบบที่หลากหลายวิธี

ประสิทธิผลการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุค อาเซียน

ประสิทธิผลการเผยแผ่
พระพุทธศาสนาในยุคอาเซียนนั้นสามารถประเมิน
ได้จากการนับถือพระพุทธศาสนาในประเทศ
ประชาคมอาเซียนโดยประสิทธิผลการเผยแผ่
พระพุทธศาสนานั้นต้องอาศัยการแสดงธรรมของ
พระภิกษุ สามเณร และการปฏิบัติวิปัสสนา
กรรมฐานที่จะเป็นแบบอย่างให้ผู้เห็นเกิดความ
เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา โดยหลักของการ
เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เกิดประสิทธิผลได้มาก
ที่สุดนั้น พระสงฆ์เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณที่ดึงดูด
ให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
(พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต), ๒๕๔๒: ๑๐) โดย
พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสเกี่ยวกับหลักการเผยแผ่
หรือแสดงธรรมไว้ในอุทายสูตรโดยมีคุณสมบัติของ
ผู้แสดงธรรมไว้ ๕ ประการคือ ๑) จักแสดงธรรมไป
ตามลำดับ ๒) จักแสดงธรรมอ้างเหตุผล ๓) จัก
แสดงธรรมอาศัยความเอ็นดู ๔) จักแสดงธรรมโดย
ผู้ที่ไม่เพ่งอามิส และ ๕) จักไม่แสดงธรรมที่กะทบ
ต่อตนเองและผู้อื่น (อง. ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๕๙/
๒๖๓)

นอกจากนี้พุทธศาสนายังมีหลักการ
คือการไม่ทำบาปทั้งปวงการทำกุศลให้ถึงพร้อม
หรือการทำความดีทุกอย่างการชำระจิตใจของตน
ให้ขาวบริสุทธิ์คือความโลภหรือความอยากได้ที่
เกินพอดีละความโกรธหรือความแค้นชิงชัง
รวมไปถึงความพยาบาทการปองร้ายผู้อื่นและละ

ความหลงคือการไม่รู้จักเหตุและผลตามความเป็น
จริง โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือพระนิพพานบุคคลที่
จะไปสู่เป้าหมายสูงสุดนั้นคือผู้ที่มีศีล สมาธิ และมี
ปัญญา โดยพระพุทธเจ้าได้แสดงไว้ในโอวาทปาฏิ
โมกข์ ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าหัวใจพุทธศาสนาใน
โอวาทปาฏิโมกข์นี้พระพุทธองค์ได้ตรัสถึง
คุณสมบัติสำคัญคือความอดทนและวิธีการคือการ
ไม่เบียดเบียน ไม่ทำร้ายผู้อื่นให้ลำบากการไม่พูด
ร้าย การรู้จักประมาณตน สาระสำคัญในโอวาท
ปาฏิโมกข์ (พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต),
๒๕๔๒: ๑๐) ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดการ
เผยแผ่พระพุทธศาสนาของ พระธรรมปิฎก (ป.
อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติผู้สอนว่า ต้องมี
ลักษณะ ๒ ด้านคือ ๑) ด้านบุคลิกของผู้สอนท่าน
ยกลักษณะท่าทางกริยา หน้าตาของผู้สอนเสียงที่
ใช้ในการสอนหรือการเผยแผ่โดยยกพระพุทธเจ้า
เป็นแบบอย่างในการถ่ายทอด และ ๒) ด้าน
คุณธรรมต้องมีปัญญาความฉลาดรอบรู้มีความ
ประพฤติดังงานเรียบร้อยและมีจิตใจที่ปรารถนาดี
อยากให้คนอื่นพ้นความทุกข์หมดปัญหาจึงได้
ประกาศเผยแผ่หลักธรรมสื่อสารให้ผู้อื่นรู้ (พระ
ธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต), ๒๕๔๒: ๑๐-๑๓)
สอดคล้องกับแนวคิดการเผยแผ่ของวสิน อินทส
ระ (๒๕๔๕: ๒๓) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการ
สอนนั้นเพื่อให้ผู้ฟังรู้จริงเห็นแจ้งในสิ่งที่ควรรู้เห็น
เพื่อให้ผู้ฟังตรงตามและเห็นได้จริงเพื่อให้ผู้ฟัง
ได้รับผลแห่งการปฏิบัติได้ตามสมควร โดยมี
คุณสมบัติของนักเผยแผ่ไว้วางนักเผยแผ่ที่ดีจะต้อง
มีความกรุณาไม่ถือตัวหยิ่งยโส เป็นคนใจเย็น
อดทน มีความยุติธรรมไม่เห็นแก่หน้าพวกพ้องมี
ความรอบรอบ มีพฤติกรรมที่น่าบูชาและต้อง
รู้จักภูมิปัญญาของผู้ฟังซึ่งพระพุทธศาสนาถือว่าผู้
เผยแผ่และผู้ฟังมีความสัมพันธ์กันในฐานะ
กัลยาณมิตรเพราะฉะนั้นการเผยแผ่พุทธธรรมที่ดี
จะต้องมีคุณสมบัติที่เป็นองค์คุณของกัลยาณมิตร
ถึงมี ๗ ประการ คือ (พระบุญโชค ชยธมโม (ส่ง

แสง), ๒๕๔๘: ๓๖) ได้แก่ ปิโย เป็นที่รักพอใจ คือ เข้าถึงจิตใจ ครู เป็นที่เคารพ ประพฤติตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวนียो เป็นที่ยกย่องมีความรู้จริง รู้ที่จะฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ วัตตา เป็นนักพูดที่ดีรู้จักอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ ว่าจะนักขะโม มีความอดทนต่อถ้อยคำ ไม่เปื้อนหน่ายไม่อารมณ์เสีย คือพร้อมที่จะรับฟังคำไต่ถามคำเตือน คำวิจารณ์ คุณภีรญจะ กะถัง กัตตา ฉลาดในวิธีการรู้จักใช้ถ้อยคำให้ผู้อื่นเข้าใจง่ายต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์หลายๆด้านและ โน ฐัญญานนียะจะเย ไม่ชักนำในอุทธานะไม่ชักนำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดต้องรู้จักชักจูงแนะนำในทางที่ถูกต้อง

บทสรุป

จากแนวคิดการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในข้างต้นนั้นสามารถกล่าวได้ว่าในยุคประชาคมอาเซียนการเผยแพร่พระพุทธศาสนาควรเป็นการเผยแพร่เชิงรุก เพื่อให้พระพุทธศาสนาไปได้อย่างรวดเร็วพระภิกษุสงฆ์ที่เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณควรอาศัยสื่อในการเผยแพร่ทั้งสื่อทางคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต Facebook เป็นต้นในการเผยแพร่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและควบคู่กับการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพื่อเป็นการสร้างศรัทธาสำหรับผู้ที่ยังไม่เลื่อมใสให้เลื่อมใส ผู้ที่เลื่อมใสแล้วให้เลื่อมใสมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของคน สังคม และวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน

บรรณานุกรม

- จำนงค์ ทองประเสริฐ. แผนการกู้ยืมสภาพของเจ้าชายสิทธัตถะ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก, ๒๕๔๗.
- ณัฐนันท์ ประกายสันติสุข. ประสิทธิผลของการสื่อสารในการเผยแผ่ธรรมหลักสูตรการพัฒนาจิตให้ เกิดปัญญาและสันติสุข ฉบับย่อ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). พุทธวิธีในการสอน. กรุงเทพฯ: โอเอ็นจีการพิมพ์, ๒๕๔๒.
- พระบุญโชค ชยธมโม (สงฺแสง). “ศึกษารูปแบบและวิธีการเทศน์ของพระสงฆ์ไทยในปัจจุบัน”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๔๘.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถาแปล. ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพฯ : มหา มกุฏราช วิทยาลัย, ๒๕๓๔.
- วศิน อิศระ. พุทธวิธีในการสอน. กรุงเทพฯ: ธรรมดา, ๒๕๔๕.
- การรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <http://www.enn.co.th/2558> [๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘]